

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Felölös szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

SZEMLE.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Jászberényben vasárnap megtartott beszámolójának hatása alatt áll az egész politikai közvélemény, úgy a koalíció, mint az ellenkoalíció táborában. Sokat, nagyon sokat mondott, mely politikai helyzetünknek tárgyilagos megítélésére alkalmas. Befejezett tényeket, melyekre a kormány mint kulturális és szociálpolitikai eredményekre joggal hivatkozhat, terveket, amelyek a magyar nemzeti szellemnek megerősítését célozzák közművelődési és politikai téren és eszméket, amelyek mélyen befolyásolják anyagi boldogulhatóságunkat.

E beszámoló hallatára önkéntelenül az a kérdés merül fel, hogy hát mit tettek az eddigi kormányok, hogyha csak legközelebb, az átmeneti kormányzati idő alatt még mindig ily sok és tagadhatatlanul élebe vágó törvényhozási intézkedés várja a sürgős megoldást?

Mint legfontosabb közművelődési mozzanatok kiemeljük a beszámolóból a következőket:

A vallás és közoktatásügyi tárcának 1909. évi kiadásai 90 millió koronára vannak előirányozva. Csak mióta gróf Apponyi kezére van bízva ez a tárca: — három év alatt — 37 millió koronát mutat az emelkedés. Ha ezt az emelkedést a korábbi kormányok kulturális politikájával hasonlítjuk össze, megállapíthatjuk, hogy 10 év alatt összesen sem tett ki ennyit a költség emelkedés. Mit jelent ez? Azt, hogy gr. Apponyi Albert nem hagyja a magyar közművelődés ügyét *mostoha gyermekként* kezelni, hanem a kultúrának korszerű fejlesztéséért, új intézmények létesítéséért megköveteli az állam háztartásában azt a méltánylást, amelyet a nemzetnek teherviselési képessége egyáltalán elbir. A népoktatásnak ingyenesse tétele, a népiskolai tanítók fizetésének az állampénztár terhére történő rendezése és fel-emelése, az iskolán kívüli oktatásnak törvény által való szer ezése, a lelkesítő fizetéseknek más tisztviselői állásokkal járó fizetésekkel való összhangba hozatala, új közép és felső iskoláknak, egyetemeknek létesítése mind oly közművelődési alkotások, amelyek temérdek költséggel járnak. De ezeket a költségeket készséggel bocsátja rendelkezésre a nemzet, mert a közművelődés terén minden elejtett fillér kikél és a nemzeti műveltségnek kincsét szaporítja. A nemzet saját szellemi és erkölcsi előbbre haladásáért adja ezeket a milliókat és ha valahol, úgy ezen a téren fukarkodni nem szabad.

Sokat vádolják Apponyi Albertet klerikális hajlamai miatt. Jezsuiták nevelték és ez a vakbuzgó barátságos oltotta lelkületébe a katolikus vallás iránti rajongást. Joggal kérdezzük, hogy hiba-e az, hogyha valaki, legyen az bár miniszter, vagy egy koronás fő: ragaszkodik annak a felekezethez hitágazataihoz, amelyben már zsenge gyermekkorában neveltetett? Ha igen: akkor csak az vessen követ gróf Apponyi Albertre, aki nem érzi magában ezt a hibát. Csak hitehagyottak, csak a konvertiták tehetik ezt, mások nem.

Mi, reformátusok, ugyancsak rossz néven vennénk, hogyha valaki a felekezetünk-

hoz való hűség ragaszkodásunk miatt bennünket kipellengérezne. Hiszen a szülői házból, szülőinktől, testvéreinktől tanultuk ezt, mint erényt. A zsidóság pláne éppen feljajdul, ha felekezetéhez való sok ezeréves ragaszkodása miatt csak elejtett valami türelmetlen megjegyzést kell meghallania. Csak Apponyinak szabad bünyül felőni a katolikus felekezethez való mások által beléje nevelt ragaszkodását, mert nála ez a valóság már egyenlő a klerikalizmus fogalmával.

Tetszik tudni, hogy mi az a klerikalizmus? Az a türelmetlenség, mely a másfelekezetbelieket eleven és lassu tűzön megpirítani akarja és az a buta sötétlelkűség, mely ellensége a lélek felvilágosításának, az ész szabad szárnyalásának, mely a tudás határainak kiszélesítésében veszedelmet lát, mely ellensége mindannak a természeti törvényszerű haladásnak, amit a valóság szemüvegén keresztül nevez, de éppen saját elmaradott tudatlansága miatt megerteni nem tud. Ez a klerikalizmus.

Apponyi elmondta jászberényi beszámolójában, hogy milyen az ő klerikalizmusa. A nép- és felsőoktatásnak fejlesztése által a tudatlanságot, ezt a legbrutálisabb ellenséget akarja megörni, a művészetek nemesebbé tölésére, hanem hathatós támogatása által az erkölcsöt, az izlést akarja fejleszteni, a bennünk lakozó ismeni szikrát akarja kiművelni, hogy tökéletesen levettezzük mindazt, ami az emberben emlékeztet az állatra. A felekezeteket egymással nem összeveszteni, hanem az 1848. XX. törvényeknek teljes végrehajtása által minden felekezetközi féltékenységet és surlódást megszüntetni, az összes hűfelekezetek lelkesének anyagi javadalmazását és ezzel a lelkesítő állásnak tekintélyét emelni, eddig csakis a helyi szervezetnek terhei alatt roskadozó, országos szervezet nélküli zsidóságot állami szervezettel elátni akarja. Akarja azt, hogy minden valóságfelekezet és minden egyház ezere és tudja azt, hogy a magyar nemzeti állam érdekeivel a felekezetek érdekei ellentétbe nem jöhetnek, hogy az ellentétek elsimítása által szabadon kifejtése mindegyik felekezet a maga történelmi erkölcsi erejét, a haza érdekeinek együttes erővel való szolgálata.

Ez az Apponyi Albert klerikalizmusa.

A Petőfi Társaság ülésén szenzáció történt. Benozur Gyula, arcképfestő művészeinknek legelsője inlett művészi ecsetjével megfestette halhatatlan Petőfi Sándorunknak hű arcképét és ingyen odaajándékozta azt a Petőfi Társaságnak. Ez magában véve is nemes cselekedet volt, az Isten által meginlett művész így rója le háliját az Isten által ihletett költő iránt. Ez a művészi alkotás azonban ezerszeres értéket nyert az által, hogy a festménynek sokszorosítási jogát is ráruházta a Társaságra. Most már tehát nem a bécsi képgyárosok Petőfi képeivel, hanem egy magyar művész ecsetje alul kikerült művészi reprodukcióval díszíthetjük otthonunkat. Petőfi kultusza — csodálatosképen — mintha kialvóban volna. Költeményeinek teljes kiadása zsebkönyv alakjában egy koronáért is megkapható és hány, de hány magyar család szégyelheti magát amiatt, hogy Petőfi emlékezetétől és a magyar nemzeti költészetétől még azt

az egy korona áldozatot is sajnálja. A János vitéznek mézzel folyó gyönyörű költészeténél, Petőfi hazafias és örökszép szerelmi költeményeinél kapósabb ma Nick Carter és egyéb tenger sok idegromboló és erkölcsrontó ostoba fére mű. Nekünk Petőfi költészete már unott, régi és talán még le is nézzük a chinaikat, japánokat, az afrikai feketéket és a rézbőrű amerikaikat, hogy ők még csak most — vagy még mindig — dalolják Petőfi dalait és érthetetlen előttünk az, hogy „Reszket a bokor“ című költeménye 47 nyelvre van lefordítva, 47 féle nyelven olvasva gyönyörködnek ennek a költeménynek mélységes szépségeiben a világ minden táján és elejtett zuzaiában.

Valóban feszült érdeklődéssel várjuk azt a statisztikát, mely egy év múlva megmutatja, hogy Magyarországon hol, melyik városban, melyik faluban hány Petőfi képnek akadt gazdája?

Szövetkezeti építés Debrecenben.

Debrecen, október 21.

(—mos.) Sok szó esett már városunkban a lakásépítésről. HISSZOU konventikulumokon erős kifejezések is röppentek el az ajkokról a lakásuzsorára vonatkozólag, sőt már két évvel ezelőtt formálisan meg is alakult egy tisztviselői házépítő szövetkezet, amely végérvényesen fel is bomlott! Volt azután szó olyan tervről is, amely a telekdrágaság lényeges körülményét alaposan megfontolva olyan irányu építkezést kontemplált, ahol a telekdrágaság kérdése megszűnik, t. i. emeletes bérházak építését.

Az alap gondolata helyes volt ennek a tervnek, mert a telek drága, de a felette levő levegő semmibe sem kerül és még hozzá a fundamentumnál, meg a tetőzetnél tekintélyes megtakarítást nyújt. Az első terv megbukott a földön, a másik a levegőben és azóta csendes minden! Ami a fiasco okait illeti, azok különbözők. — Nem járunk azonban messze az igazságtól, ha az okokat abban a két tényezőben keressük, amelyeknek ebben a dologban éppen a legkitartóbbaknak kellett volna lenniök; az érdekeltekben és a szintén érdekelt városban.

Az őszinte szó nem kellemes a füleknek, de közérdekű dolgokban elhallgatni bűn.

Az érdekeltek hibája abban csúszosodik ki, hogy a szalmaláng fellobbanásánál hosszabb lélekzetű kintartásra nem képesek. Ő-szejönnek és barátságos pohár sörök, fröccsök, cigaretta és polgári portorico szivarok füstje mellett szidják a zenit és nadirt, természetesen a háztulajdo-

2

nosokat is, eldikióznak, eltanácskoznak, közben élénk nézeteltérések viharai törnek ki a telep helyére nézve, a viharos hullámok lecsillapodása után jönnek a deputációk és számtalan bizottságok megállapításai és végre — az életerős csecsemő elpusztul a sok baba között!

A legjobb esetben a deputációk megteszik a lépéseket és ha biztatást nyernek a telekre nézve, akkor kisé, hogy az előzetes minimális befektetésekre nincs pénz. Azaz, hogy tán pénz is lenne, de fázna az egyetemleges kezesség elvállalásától.

Ha pedig ez sem akadály, akkor jön a város. Már t. i. nem segítségre, hanem végleges akadályra. A tisztviselők által kiszemelt területek egyikét sem adhatják oda, mert az egyik kell játéktérnek, a másikon majd a kulturpalota épül, a harmadik a nagykörut ujábaesik, a negyedik klinikára lesz, ha egyetem lesz, az ötödiktől kezdve a többi mind beleesik a szabályozási vonalba, amely elméletben mindenütt megvan, de gyakorlatban sehol, meg a mindentudó lőcsei kalendárium tudná csak jobban megmondani, hogy miféle extra akadályokba?

A nem akadályozott telkeknek meg olyan magas az áruk, hogy oda még szövetkezeti alapon sem lehet építeni! És ilyen körülmények közt átadják magukat a kezdeményezőknél a csendes rezignációnak! Itt is szoktak lenni az utóhangjai hazánkban az efféle mozgalmaknak, mert nálunk a gyanu azokat szokta leginkább szemre venni, akik legönzetlenebbül küzdenek és fáradság a köztér! Nézzük csak a külföldet és szégyeljük magunkat!

Németországban három évvel

ezelőtt 600 építési szövetkezet alakult, sőt ugyancsak, hogy megalakult, — mert ez nálunk is megtörténik minden évben a hidegebb idők beálltával — hanem be is fejezte, keresztül is vitte, amit tervbe vett! Azt mondhatják, hogy könnyű dolog ott ilyen eredményeket felmutatni, ahol az állam évenként milliókat fordít az alsóbb rangú hivatalnokok lakásvizonyainak javítására! Bizony könnyű!

De talán nálunk is mások lesznek nemsokára a viszonyok, hiszen Kőbányán és Kispesten már majd csak felépülnek az államilag tervezett munkás-kolóniák! A tény az, hogy az állam és a hatóságok partoló közbejötté nélkül e téren semmit sem lehet tenni! Frankfurtban a közelmúltban másfél év alatt 89 öröképitési szerződést kötöttek a várossal 62 tisztviselő és tanító, 9 szövetkezet és néhány magánvállalkozó, sőt mi több még három millió építési kölcsönt is kaptak! Csak hogy külföldön a szövetkezeti építés eszméje nem szalmaláng és Frankfurt, nem a sok-sok millió kölcsönrel betáblázott Debrecen!!

Politikai hírek.

Nem lesz létszámemelés.

Mese egy paktumról.

Budapest, október 21.

Egy budapesti reggeli lap azt írja, hogy új paktum készül a király és a kormány között, amelynek értelmében a választói reform bizottság szentesítésére az ujonclétszám felemelése viendő keresztül. Irányadó kormánykörökből a Budapesti Tudósítót felhatalmazták annak a kijelentésére, hogy ez az egész jelentés elejétől végéig nem felel meg a tényeknek, hanem önkényes koholmány.

Sem dr. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi legfelsőbb kihallgatása, sem vonatkoztak ilyenemű kérdésekre, mint ahogy új paktum terve és az ujonclétszám feleme-

lése a kormány tagjai között egyáltalában nem is került szóba. A következő évre a honvédelmiügyi miniszter a rendes ujonclétszámot fogja a törvényhozástól kérni. Az sem felel meg a valóságnak, hogy az új delegációs ülészek egybehívását már a husvéti időre tervezik. Mindezek szerint az egész közleményt a hozzáfűzött kommentárokkal együtt a tényeknek egyáltalán meg nem felelő téves kombinációkat kell kijelentünk.

Egyébként is különös, hogy dacára annak, hogy Jekelfalussy honvédelmi miniszter már bejelentette, hogy a rendes ujonclétszám marad, mégis előhozakodnak ilyen hírekkel.

Miniszterek az alkotmánypartban.
A hrenthal báró közös külügyminiszter ma, esütörtökön este 7 órakor Wekerle Sándor dr. miniszterelnök tartságában megjelenik az alkotmánypart körhelyiségeiben.

A haditengerészet költségvetése.

A delegációkból.

Budapest, október 22.

Tegnap is tanácskozott a magyar delegáció, az osztrák is. A magyar országos bizottság nyilvános teljes ülésének napirendje a haditengerészet költségvetésének tárgyalásával kezdődött, az osztrák hadügyi bizottság a hadügyi költségvetést tárgyalta.

A magyar delegáció folyosóján általában gróf Andrássy Gyula audenciájáról s az ezzel kapcsolatos hírekről volt szó. Majdnem valamennyi miniszter élénken részt vett a tárgyalásokban.

A magyar delegációban.

A magyar delegáció nyilvános, teljes ülése gróf Zichy Tivadar elnöklésével délelőtti tíz órakor kezdődött. A haditengerészet költségvetésének tárgyalásába kezdtek és gróf Majláth Géza előadó volt az első felszólaló.

Elmondta, hogy a haditengerészet jövő évi költségvetése 63 millió korona s így heted-fél millióval nagyobb. A költségvetés tetején összege a két állam pénzügyminiszteri törölték. A törzskarnál 51 egyénnel emelték a létszámot, a legénység létszámát 850 egyénnel irányozták magasabbra elő. A létszámemelést a nagyobb hajók, torpedónaszádok és újabban a tenger alatt járó naszádok építése tette szükségessé. Az előadó a költségvetés elfogadását kérte.

Köd kisasszony és egyéb elbeszélések.

Vándor Iván novellás könyve.

A szobám legkedvesebb szögletében ülök. Délután van s a kis elefántos papírvágóval vigyázva bontogatom a lapokat, mintha félnék, hogy megbántok benne valakit. Így, alkonyatba hajó délutánon, mikor finom, sejtős, violás tónusokkal borítja el az ősz az ember lelkét s közbe haldoklón kacérokodnak a napsugarak: ilyenkor kell olvasni a Vándor Iván könyvét.

A falról Monna Lisa mosolyog rám borzongató mosolyával s a könyvet becsukva azon tűnődöm, hogy hihette férfinak ezt a csupa asszonyi asszonyt Magyarország egyik legolvasottabb olvasó közönsége. Ma, mikor a férfi az art feminine minden mesterkedésével hazudja el magáról a férfiaságot s mikor a nők férfias kiszólásokkal diszlekednek, kétszeres vaieurje van ennek a csupa finomság könyvnek. Egyszerű keretbe foglalt sok lángu, fátlyoltakartá opálok ezek az írások. Reszket bennük az opálok titokzatos fényével az életnek derűs szomorúsággal meglátása. Mesék, amikben nincs semmi mester-

kélt meséltség, romantika, melyet megment a kékvirágosságtól az, hogy igazak. Sulus, mely ritka egyéniségű, szinből és muzsikából összeröve. A kislányosságtól a dekolált ruhájú s hét fátlyóval takart idegilekű mai asszonyig.

Alig egy-két éve, hogy Vándor Iván a Budapesti Hírlap pompás kapuján lépett be a magyar irodalom házába: könyve híven tükrözi vissza fejlődését. Szeretnők néha Frange Anatolt mellé tenni s mosolyogni a Margueritéken, mikor „Klári és politika“-t, vagy a „Gyerek“-et olvassuk.

A meddő asszonyok rajongó vágyakozásának az elérhetetlen után kevés író adott olyan megkapó kifejezést, mint ő. — „Amit Nesza beszél“-ben evezredet átfogó meseszöve fantáziaja kap meg. — Mesére mindig akad s csaknem kivétel nélkül eredetiekre. Kar, hogy pár szép, e nemű novellája kimaradt a kötetből. Anol esmerőbb téma kerül finom és ideges ujjai közé, ezer új és sejtlemes szállal szövi keresztül s frisse, érdekesebbé teszi. (Félben maradt regény, A professzor ur álma, Árnyak az éjszakában.)

A kötet első novella ciklusa „Köd kisasszony“, egy áttetsző, vegtelen lehetetlen szerű női psyche tragédiája. Távobvesz,

baljós contourokban különben is szereti befejezni novelláit; a „Tegnap“ s kivált a „Tűz“ olyanok, mint Grieg Peer — Gynt suitjében Solveig elhaló eneke — — —

Vándor Ivánt nem kell bemutatni a közönségnek. — A Budapesti Hírlap, Pesti Napló, Új Idők stb.-ből jól ismerik az ő nevét. S már azóta is új és új piedestalokat emelt magának és ért el. A két — asszony — szembeállítás nehéz problémáját, mit ő irt meg először, husz tárcaírónd koptatja már. Egy-egy új novellája után seregestől teremnek a másolatok. Iskolája van.

A szép asszony valahol a virágai mögött ugyancsak csodálkozni s méltatlankodni fog, hogy vele ennyit foglalkoznak. Debrecen csak akkor becsüli meg kiválóságait, amikor már rég nem az övéi. Őszinte megbecsüléssel s örömmel kell fogadnunk utjain az első nagy határkőnél Vándor Ivánt, ki még ma egészen a miénk.

A könyv Rákosi Jenő kiadványának izléses kék cartonjában, az Anatol Frange Thaisáról is jól ismert kedves feloktáv alakban jelent meg, az ára 3 K, elegendő angol vászonkötésben 4 K 80 fill.

Kuthy Sándor.

Modern fényképek, fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arcképek **művészies kivitelben.**
VAMOSER és BURG műterem DEBRECEN, Egyház-tér 3. sz. a.
o o o (a Nagytemplomnál.) o o o

Szabó István: Ugy látja, hogy a haditengerészetnél a közönség leginkább a költéségek viselésében jut kifejezésre. Elmondja, hogy néhány héttel ezelőtt a Berl. Tagl. ban Gátke német ezredes cikket írt, amelyben a magyarokat a hadsereggel szemben szűkkeblűséggel vádolja.

Erre csak azt válaszoljuk, hogy tíz éven belül csak a flotta költségét a duplájára emeltük. De azért a német ezredes csak osztrák flottát ismer.

Itt az ideje, hogy haditengerészetünk és hadseregünk magyar jellege jobban ki-domborodjék. Kérdi, hogy új hajók építése helyett más államok mintájára miért nem alakítjuk mi is át régi csatahajóinkat?

A régebbi hajókat legalább kaszárnya hajóknak kivétel nélkül át lehetne alakítani. Kérdi, mi történt a kiselejtezt kazameta-hajók tüzszerelésével s más ingóságaival? A költségvetést elfogadja.

Vinkovics Bozsó horvátul beszélt.

Ezután a költségvetést általánosságban elfogadták.

A választójogi reform.

Ma terjesztette elő Andrássy a királynak.

Budapest, október 21.

Andrássy Gyula gróf belügy-miniszter a mai nap folyamán megjelent a király előtt, hogy előzetes szankció végett a választó reformról szóló javaslatot előterjeszse. — Politikai körökben tudják, hogy az audienciát maga Andrássy kérte. A javaslat tehát elkészült és minthogy a királyi előszankció most már csak formalitás, — mert hiszen a felség elvben már régebben hozzájárult a javaslathoz, — most már semmi akadály annak, hogy Andrássy a javaslatát a képviselőház első ülésén elő ne terjeszthesse. Természetesen csak a választói jogra vonatkozó javaslatról van szó, mert a kerületek beosztása csak később fog a parlament elé kerülni. A választójogi javaslatot egy külön parlamenti bizottság elé fogják utasítani.

Illetékes helyről pedig este azt jelentik, hogy Andrássy ma délelőtti másfél órási kihallgatásán a szankciót meg is kapta a királytól.

Az első feltételes elítélés a debreceni törvényszéken.

Az új novella értelmében.

— október 22.

Az új büntető novella, mely annyi sok üdvös újítást hozott be a büntetőjog terén, tegnap vonult be a debreceni büntető törvényszékhez, mely egyik ítélezésében most alkalmazta először az új novella által alkotott feltételes elítélési módszert.

Az első feltételesen elítélt vádlottak Rozenfeld Ábrahám malomtulajdonos és Beke József molnármester, mindkető vámospécsi lakos. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt állottak vádolva a debreceni törvényszék előtt. Az ügy előzménye pedig az, hogy a kezelésük alatt álló vámospécsi sárá malomban a garádhöz vezető feljáró

már nagyon régi és korhadt volt, úgy, hogy mikor ezen a lepesőn március 23-án az ott őrlőtető Tömöri Bálint gazdálkodó felment, alatta összetört s ebből kifolyólag Tömöri bordatörést szenvedett, mellyel hónapokig nyomta az ágyát. — Mikor azonban felgyógyult, gondatlanság miatt feljelentést tett a malom tulajdonosa és kezelője ellen azon az alapon, hogy a rozoga és életveszélyes lépcsőzetet elmulasztották kijavíttatni.

Igy került a törvényszék elé Rozenfeld Ábrahám malomtulajdonos és Beke József molnár molnármester. A törvényszék meg is állapította a gondatlanságot és Rozenfeld Ábrahámot 40 korona, Beke Józsefet pedig 50 korona pénzbüntetésre, illetve elzárásra ítélte. Ez az ítélet azonban a büntető novella vonatkozó szakaszainál fogva csak feltételes és csak akkor lesz végrehajva, ha a vádlottak három év alatt bűnbe esnek. — Az ítélet egyébként jogerős és azért feltételes, mert a vádlottak büntetlen előéletűek.

Gyilkos merénylet a feleség ellen.

Böszörmény szenzációja.

— október 22.

Hajduböszörményben tegnapelőtt éjjel gyilkos merénylet történt, melynek, hogy egyetlen áldozata sincs, az oszupán a szerencsés véletlennel köszönhető.

Az eset, mely Böszörményben nagy szenzációt keltett, a következő:

Kelemen Sámuel ottani jómódu gazdálkodó leánya családi háborúság miatt különváltan él férjétől, K. Nagy Györgytől. A fiatal asszony a válás után szüleihez ment lakni s többet hallani sem akart az férjétől.

Az éjszaka Kelemen Sámuelné és leánya egyedül voltak otthon. Alkukból revolverdörrenésre, arra ébredtek fel, hogy az ablakon keresztül az utca felől golyó süvített be a szobába és befuródott a falba. A fiatal asszony kinézett az utcára és megdöbbenéssel látta, hogy az ablak alatt férje áll, kezében füstölő revolverrel.

A két nő segítségért kezdett kiáltani, mire a szomszéd házból Székely Sándor acselő egy hatlövetű revolverrel kirohant az utcára, hogy elűzze onnan a kellemetlen éjszakai látogatót.

Ekkor már a merénylet a két férfi elkeseredett harcává fajult. Székely Sándor kétszer a merénylő férj felé lőtt. K. Nagy György öt lövéssel válaszolt s miután revolveréből a golyókat kilövéldözte, elmenekült. A koromsötétben a lövések oelt tévesztettek és könnyebb horzsolásokat ejtett Székely Sándoron, kinek kalapját az egyik golyó átjuktasztotta, anélkül, hogy sérülést ejtett volna rajta.

K. Nagy Györgyöt másnap az ottani rendőrség kinyomozta és az ügyet áttette a debreceni kir. ügyészséghez, mely K. Nagy György ellen szándékos emberölés kísérlete miatt vizsgálatot vezetett be.

Színház. Művészet.

Műsor:

Csütörtökön: „Csók pirulák“ vigjáték A bérlet.

Pénteken: „Tündérszereltem“ operette B bérlet.

Szombaton: „Mi történt az éjjel?“ bohózat C bérlet.

Vasárnap délután: „Tatárjárás“ operette bérletszünet.

Vasárnap este: „Koldus gróf“ operette bérletszünet.

* **Az „Ember tragédiája“.** Színházunk vezetősége e szezon folyamán is állandóan műsoron tartja Madách remek művét az „Ember tragoédiáját“, amely legközelebb teljesen új szereposztással kerül színre. — Az illetékes helyről kiszivárgott hírek szerint Ádámot Lugossy Béla, Évát Gazdy Aranka Lucifert pedig Kemény Lajos fogja játszani.

* **Színházi hírek.** Az igazgatóság alábbi bérethirdetést nyitott, az ugynevezett vasárnapi premier bérletekre és pedig a következő bérlet feltételekkel: Földszinti családi páholy 26 előadásra 260 korona. Emeleti családi páholy 26 előadásra 208 korona, I. em. és földszinti páholy 26 előadásra 160 korona, II. em. páholy 26 előadásra 104 korona, I. rendű támlásszék 26 előadásra 42 korona, II. rendű támlásszék 26 előadásra 36 korona, III. rendű támlásszék 26 előadásra 28 korona. A bérletre előfizetni a titkári irodában lehet, ahol minden felvilágosítást a titkár megad.

* **Vasárnap délután,** mint rendszeren két előadás tartanak. Délután mérsékelt helyárrakkal a Tatárjárás kerül színre új kiosztással. Este pedig a Koldusgróf.

* **Dollár királynő** premierjére készül nagy ambícióval a szintársulat operette személyzete. Ez a fűlbemászó szép zenéjű operette, mely a continens minden színpadát dicsőséggel bejárta, hisszük, hogy nálunk is elsőrangú kasszadarabbá nővi ki magát.

A nap krónikája.

(A védő.)

A büntető bíróság előtt a minap egy züllött alak állott vádlottképpen, kabálopással vagy valami ilyesfélével vádolva.

A bírónak már régi ismerőse volt ez a jó madár és azért rövid kihallgatással és két tanu kihallgatása után gyorsan ki akarta mondani az ítéletet.

Amde — legnagyobb bosszúságára — felemelkedett a vádlott védője: egy ifju, bajsztalan ügyvédcske, aki egy hónappal ezelőtt kezdett praktizálni és ez volt az első „nagy esete“. Egy csomó irást tett maga elé és belőgött egy hatalmas, de roppant sablonos védőbeszédbe, melyben szociális nyomor, „terheltség“, „bűnözés“, Lombroso és más hasonló szavak csak úgy röpködtek.

A bíró hallgatta öt percig, de amikor látta, hogy az ambiciózus ifju ügyvéd órák hosszáig akar beszélni, félbeszakította:

— Kérem szépen védő ur, — mondta szelíden — azt hiszem: fölösleges fáradni. Így is, ugyanis három hónapot kap a védenec, minek vesztegessük az időt, amely mindkettőnknek drága!

Az ügyvéd meghajította magát és — folytatta — ott ahol elhagyta. Sőt még emelkedettebben és még sablonosabban. A frázisok csak úgy dülték belőle.

Ugy öt perc múlva a bíró megint csak félbeszakította, de most már kissé erősebb hangon:

— Ügyvéd ur, ismétlem: három hónap vár erre a legényre. De ha nem hagyja abba, kénytelen leszek minden újabb öt percért a három hónapon felül még két-két hetet a nyakába sózni...

Az ügyvéd erre összehajította irásait, újból meghajította magát és nagyon gyorsan, szinte hadarva csak ennyit mondott:

— Tekintetes járásbíróság, kérem védenecem felmentését!

Azán leült a bíró mosolyogva bólintott a fejével és ő felsége a király nevében kihirdette az ítéletet.

A vádlottat bűnösnek mondta ki a lo-pásban és elítélte — két hónapra.

Soha

nem volt és nem is lesz kedvező alkalom olcsón vásárolni, mint most, mert raktárunkat dusan szereltük fel a legjobb árukkal, hogy a versenyt velünk senki sem veheti föl. Különös figyelmet érdemelmek dívat kelméink és felöltőink úgy olcsóság mint jóság tekintetében. — A cégre tessék vigyázni. o o o

Debreceni Nagy Aruház

Goldmann és Rosenfeld

Piac-utca 19. szám alatt.

(Szilágyi és a pezsgő.)

A bohém nép soha sem veti meg a földi jókat.

Már pedig a pezsgő ezek közé tartozik. A legjobban azonban természetesen, hogy akkor izlik — ha potya.

Szilágyi Ernő is, szintársulatunk „egyik legnagyobb művésze” egy idő óta nap-nap után pezsgőzött. Ebből még nem volna semmi különös, habár igaz, hogy a jóból is megárt a sok.

A pezsgő azonban úgy látszik nem lehetett a legjobb, mert Szilágyinak egy cseppet sem ártott meg.

A minap szemrehányást tesz egy másik bohém Szilágyinak, hogy mégis csak sok ami sok, de ez már nem járja. Egy szegény színész nem pezsgőzhetik mindennap.

— Bocsanatot kérek én csak minden másodnap pezsgőzöm — feleli egész hidegen Szilágyi.

(Siriusz.)

Közigazgatás.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése. A jog- és pénzügyi bizottság ma délután három órakor ülést tart. Több és nagyfontosságú ügy kerül napirendre, az októberi közgyűlés előkészítése képen.

A Petőfi család hamvai.**A második temetés.**

Budapest, október 21.

A Petőfi-Társaság kegyeletes gyászünnepe készül: a halhatatlan nagy költő, Petőfi Sándor szüleinek, testvéreinek, fiának és öccsének szétszórta nyugvó hamvait, a kerepesi temető parcellázása miatt exhumáltatja, az exhumált hamvakat a Székesfőváros által adományozott díszsír helyen közös sírhant alá temeti és föléje méltó emlékművet állít.

A Társaság már megállapította a gyászünnepe programját, mely szerint a hamvak áthelyezése és megszentelése október 24-én délelőtt 10 órakor lesz a kerepesi temetőben. Az egyházi szertartást Prohászka Ottokár székesfehérvári róm. kath. megyéspüspök és Scholtz Gusztáv ág. ev. püspök végzi, mivel hogy Petőfi hitvese és fia róm. kath. vallásúak, szülei és öccse pedig ágostai hitvallású evangélikusok voltak.

Október 24-én reggel a fővárosi tisztviselői és a Petőfi-Társaság kiküldöttjeinek jelenlétében exhumálni fogja a Kerepesi temetőben eltemetett Petrovicz István és neje s Szendrey Julia, — s Petőfi Zoltán hamvait. Az exhumált hamvakat Petőfi Istvánnak, a költő öccsének Békésmegyéből a csáki temetőből exhumált és Budapestre szállított hamvaival együtt két új erekoporsóba helyezik olyképpen, hogy az egyik koporsóban a költő szüleinek és öccsének, a másikban hitvesének és fiának hamvai fognak pihenni.

A hamvak elhelyezése után a két erekoporsót az Entrepris des pompes funébrés alkalmazottai, a Petőfi Társaság tagjai és egyetemi ifjak fáklyás kísérettel az 1/17-es sírhelytáblában, a baloldali sírboltokkal szemben levő kettős sarok-díszsír helyre viszik. A megszentelés után a koszorúk elhelyezése következik, mire az énekkar gyászdalaival a gyászünnepe véget ért.

A Petőfi-Társaságtól ma az alábbi jelentést vettük:

A Petőfi Társaság mély tisztelettel tudatja, hogy a halhatatlan nagy költő: Petőfi Sándor szüleinek, Petrovicz Istvánnak és neje, Hruz Máriának, öccsének, Petőfi Istvánnak, továbbá volt hitvesének, Szendrey Juliának és fiának, Petőfi Zoltánnak részben

a kerepesi temetőben, részben Békésmegyében a csáki temetőben szétszórta nyugvó hamvait exhumáltatja.

Az exhumált hamvakat a székesfőváros által a kerepesi temetőben az 1/17-es sírhelytáblában adományozott kettős sarok-díszsír helyen közös sírhant alá temeti s föléje méltó emlékművet állít.

A hamvak áthelyezése és megszentelése szombaton, október 24-én délelőtt tíz órakor lesz a kerepesi temetőben, ahová tisztelettel meghívjuk.

Ha a csatáron megdicsőült költő földi hamvai felé nem emelhetjük a megemlékezés templomát: gondozzuk kegyelettel a legjobban szerett atya és anya, az örökre szeretett hitves, fiu és testvér közös sírhalmát!

Budapest, 1908 október havában. A Petőfi-Társaság.

Sportélet a D. A. A. C.-ban.**A kollégiumi tornász ifjuság törekvései.**

A D. A. A. C.-ban az iskola év kezdetével ismét mozgalmas sportélet indult meg. A régi tagokkal új erők veszik fel a küzdelmet és lelkesen egymást buzdítva igyekeznek a D. A. A. C. jó hírnevét fenntartani.

Nagy segítségükre van ebben szeretett tanárelnökük Darkó Jenő, aki nemcsak aktív, hanem elméletileg is kiváló sportember.

A birkózásban már tavaly is szép eredményeket értek el, ezeket még sokszorozni kívánják a szezonban egyes jeles külföldi birkozó mester segítségével.

Tornászcapatot is szerveztek a derék athléták és már szorgalmasan készülnek a novemberi házi versenyre, hogy képességeiket Debrecen műértő közönségének bemutat-hassák.

Szóval a kollégiumi ifjuság arra törekszik, hogy minél jobban elérje a „mens sana in corporae sanó” magasztos elveit.

A Latkóczy-ügy.**Új panama a háttérben.****A feleség nyugdíjat követel.**

Budapest, október 21.

A hivatalos lap mai számában az alábbi lapidális, száraz, de sokatmondó közlemény jelent meg:

Latkóczy Imre, a közigazgatási bíróság volt másodelnöke ezen állásáról lemondván, lemondási kérvénye szabályszerű tárgyalás után 1908. évi október 17- n elfogadtatott.

Ma az a hír volt elterjedve a főkapitányságon, hogy Latkóczy Imre a közigazgatási bíróság volt másodelnöke, visszaérkezett Budapestre és a Schwarzer-féle a tanáriumba, a Kékgolyó-utcában helyeztette el magát gyógykezelés (l) v gett. A rendőrség Latkóczy ellen nincsen semmiféle eljárás, azonban a belügyminisztériumban és a kereskedelemügyi minisztériumban vizsgálat folyik, hogy kiderítsék az összes panamákat, melyekben Latkóczynak része van.

Mint értesülünk, Latkóczy ügyében a rendőrségben tényleg beszűntették a nyomozást, de nyomoznak egy másik nagy ur, v. b. i. t. ügyében, aki Latkóczyékhoz ha-

sonló szívességet tett a protekolóra soroló vállalkozóknak.

A rendőrség ezt a nyomozást is szokott módon titkolják.

Latkóczyról különben Schwarzernél semmit sem tudnak, tagadják, hogy ott lenne, lakására sem jött vissza. Most kiderült az is, hogy Kretz semmiféle rokonságban nem volt Latkóczyval. Csak mint ügynök és felhajtója szerepelt.

Latkóczy felesége egyébként megbizta ügyvédjét, dr. Polónyi Gézát, a nyugdíj tekintetében sértett jogainak szerezzen érvényt. A feleség nyugdíjigénye, azért, hogy a férj lemondott is, épségben maradt. — Az ügyvéd már meg is tette a lépéseket.

Kiezer Kornél miniszteri titkár ma kijelentette, hogy azok ellen a lapok ellen, melyek nevét a Latkóczy ügygel forgalomba hozták, rágalmasz miatt sajtópert indít.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalius Natron-Sithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: hűgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag bántalmaknál stb.

Ó Mint üdítő és borviz páratlan. Ó

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi Iroda: Budapest, V., Lipat-körút 29. szám.

Főraktár:

Komlóssy Sajos urnál Debrecenben.

Kapható gyógyszertárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

H I R E K.

— **Tartalékosok ellenőrző szemléje.** A tartalékos tisztek ellenőrző szemléje, amely régen megállapított rend szerint november 4-én lesz, az idén két nappal később, november 6-án szemle fogja kiegészíteni, a tartalékos (póttartalékos) hadapródok és hadapródjelöltek szemléje. Eddig a hadapródok nem mentek szemlére, ez év augusztus 4-én kiadott iratával rendelte el a közös hadügyminiszter, hogy ezentul a tartalékos hadapródok is megjelennek ellenőrző szemlére.

— **Károlyi Sándor szobrának leplezése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: gróf Károlyi Sándor szobrának leleplezése délelőtt 10 órakor volt. A Károlyi-család összes tagjai, az országgyűlés mindkét házanak, a nemzeti és országos kaszinóknak és az ország összes bármilyen nevezendő gazdasági egyesületeinek küldöttei jöttek el. A kormányt a kabinet valamennyi tagja és valamennyi államtitkár képviselte. Az ünnepély egészen programszerűen folyt le. Megnyílt a Hymnusz és végződött a szózat-énekkel. Az ünnepi beszédet gróf Dessewffy Aurél az Omge elnöke mondta. Rövid beszédet mondott Darányi miniszter is. Vagy 70 koszorút raktak le a szobor talpazatára. A németországi Bund des Landwirthe a nemzetközi szövetkezeti szövetség és a zágrábi szerb szövetkezeti szövetség küldöttei is jelen voltak és szintén megkoszorúzták a szobrot. Dél 1 órakor a Gambinuban disz-lakoma volt, melyen vagy ezren vettek részt és amelyen ugyancsak Darányi miniszter avatta fel hosszabb beszéd kíséretében a Károlyi-serleget.

— **Nyilatkozat.** A D. R. U. tegnapi száma azt írja, hogy én azon beszédemben, mellyel a függetlenségi párt intézőbizottságának polgármesterjelölté határozatát hoztam dr. Tüdös János tudomására, a határozatot

egyhangulag meghozottak tüntettem fel. Ezzel szemben a valóság az, hogy én beszédemben még csak nem is érintettem, hogy az intézőbizottság határozata egyhangulag vagy többségi szavazattal jött-e létre. Ennek megemlítésére szükség nem is volt, mert Kertész Mihály pártalelnök közvetlenül az én beszédem előtt, az irásbafoglalt határozat átnyújtásakor, a küldöttség jelenlétében tudomására hozta dr. Tüdös Jánosnak, hogy a határozatot az intézőbizottság megjelent tagjainak többsége két tag ellenkező álláspontjával szemben hozta meg. — Debrecen, 1908 október 21. Dr. Kőrösi Kálmán.

— **Dombi Lajos esperes gyáza.** Mély gyász érte Dombi Lajos esperest; leánya fiatalon, 19 éves korában meghalt. A szomorú hírt a következő gyászjelentés tudatja: Dombi Lajos reformatus lelkész, esperes és neje Béli Mária, mint szülők; Dombi Lajos főgymn. tanár, főhadnagy és neje Galatz Paula, mint testvér és sógornő kis fiukkal, Lajoskával együtt; a nagyszámú közeli s távoli rokonok nevében is, fájdalmas szívvel tudatják, hogy a kedves gyermek, testvér, sógornő és rokon, Dombi Ilona élete 19-ik esztendejében 1908. évi október 20-án reggeli 5 órakor, hosszas betegség után jobblétre szenderült. Temetése október 22-én délelőtt tíz órakor lesz Gyulán, a templomban — október 22-én délután 4 és fél órakor Nagyváradon, az olasz-i temetőben — tartandó gyászszertartással. — „Kevés esztendőnk engedtetek néki és azon az uton megyen, amelyről vissza nem tér. Uram Isten! e földnek minden virágit közül választottál egy liliumot... Lomb hervadás, virágtullás szomorú idején szakasztotta le az élet fájáról reményünk dus lombját, örömünk szép virágát a halál szele; elvette tőlünk Istennek végzése a drága kincset, kinek ártatlan szíve utolsó dobbanásáig, gazdag volt Isten s emberszeretében, hogy aki angyal volt e földön, angyal legyen a mennyben is... „Fájdalmunk sötét éjszakáját megvilágítja, szívünk sajnó sebet enyhíti a remény, hogy „eljő az idő, mikoron feltámadván, megmutattatik az, aki mostan földdel befedeztetik“. Az örökéletben egyesít minket az el nem muló szeretet!...

— **Ujabb közszállítások pályázata a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.** Szállítások a debreceni katonaságoknak. A 39-ik gyalogezred, továbbá a honvédség elemezési bizottsága marhahús, zsír, fűszerárú és hagyma szállítása érdekében ajánlati versenytárgyalást tart. Pályázatok a közösközés nov. 9-ig, a honvédséghez pedig nov. 12-ig nyújthatók be. — Nagy faszállítás a győr-soproni vasútnak, több ezer köbméter luc és tölgyfa szállítandó a győr-soproni n. é. vasútnak, ajánlatok október 28-ig nyújthatók be. — Műhelyek, kötélárú kefékötő aruk, olaj és zsírneműek, vas és acél cikkek szállítandók a kassa-oderbe gi vasút céljaira. Ajánlatok nov. 18-ig adandók be. — Különböző anyagok és felszerelési cikkek szállítandók a polai cs. és kir. h. d. tengerészeti részére. Mindezen arajlétekről bő felvilágosítás szereshető a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Betörés egy takarékpénztárba.** H-nánason tegnap virradóra vakmerő betörés történt. Az éjszaka leple alatt betörték az egyik ottani takarékpénztárba, a Hajdúnánási Kölcsonös Segélyző Egyletbe, ahol a Wertheimer-szekrény tartalmát akarták megdezsálni eddig ismeretlen tettesek, akik után most erélyesen nyomoz a csendőrség. A betörést, amelyet a jelekből ítélve az éjfél órákban követtek el, a hivatalszolgavette észre ma reggel, aki a takarékpénztár helyiségében mindent felforgatva, szerteszórva, az ajtót feltörve találta. Azonnal jelentést tett a dolgról az igazgatóságnak, amely értesítette a csendőrséget. Megállapították, hogy a betörők a külső ajtót feltörve hatoltak be a takarékpénztárba. Feszítő vasszerszámjaikkal a Wertheimer-szekrényt akarták felbontani, hogy annak tartalmát zsákmányul eljtsék. Azonban az erős vasalkotmány ellent állt és így nem sikerült céljuk elérésére. Amikor látták, hogy a szekrényvel nem boldogulnak, nekiesetek az íróasztalok fiókjainak és azokat sorra felfeszítették. De csak az egyik hivatalnoknak, Nyakas Lászlónak

fiókjában akadtak mindössze 5 korona pénzösszege és egy selmeci pipára, amit el is vittek. A csendőrségnek az a gyanuja, hogy a betörést helybeli emberek követték el és ez irányban is folytatja a nyomozást, amely hihetőleg rövidesen eredményre vezet.

— **Széttepte a váltóját.** Forgó László, 25 éves helybeli lakos, f. évi június hó 18-án egy 3000 koronás váltónak írta alá a nevét, azonban a váltó lejáratakor nem tudott eleget, tenni fizetési kötelezettségének. Ezt a nehéz problémát aztán úgy oldotta meg, hogy a váltót egyszerűen széttepte. A törvényszék tegnapi ülésén vonta felelősségre Forgó Lászlót ezért a tettéért, amelyet magánokirat hamisításnak minősítvén 3 havi fogságra ítélte a vádlottat, aki azonban felebbezett.

— **Üzlet áthelyezés.** Telegdi K. Lajos Utóda Eperjesy István, a város háza épületében 68 év óta fenn álló könyv, papír és zeneműkereskedését Kossuth-utca 11. sz. alá helyezte át.

— **Véletlen szerencsétlenség.** Tegnap délelben súlyos szerencsétlenség érte Forgó László Nyugoti-sori lakost. Forgó az udvarban galambokra lövöldözött, miközben a fegyver visszafelé sült el és Forót az arcán súlyosan megsebesítette. Állapota súlyos, mert könnyen komplikációk alakhatnak be. Lakásán ápolják.

— **Lelőtt udvarló.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Máté Antal acélöntő szerelmes volt Biró Ábrahám géplakatos sógornőjébe, Feigle Irmába, akinek erősen udvarolt. Máté Antal ugyanabban a házban lakott a Karpfenstein-utca 31. szám alatt, amelyben Biróék és állandóan Feigle Irma közelében volt. Biró Ábrahámnak sehogysem tetszett ez a viszony, ellenezte, sőt többször meg is fenyegette Mátét, hogy leüti. Ma éjjel a ház udvarán találkozott Biró Mátéval, összevesztek és hamarosan verekezésre került a sor. Biró elkapta revolverét, rálőtt Mátéra, akit bal karján talált a golyó. Mátét a mentők a dologházi-kórházba vitték, Birót pedig behozták a főkapitányságra, ahonnan igazolás után elengedték.

— **Váltóhamisító honvédhadnagy.** A budapesti vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki Szimonidey Ödön, álnéven Rákossy György honvédhadnagy ellen, aki azonban rangjáról leköszönt ez év június havában és kit azzal gyanúsítanak, hogy Szilárd Zoltán, Rákossy György és Literáty Loránt nevére 100 koronás, Szilárd Zoltán és Várady Geza nevére 80 koronás, ugyanazok nevére még egy 250 koronás váltót hamisított, Csillag Dezső ügynöktől pedig 150 koronát kiosalt és megszökött. Szimonidesz 26 éves.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalba a következő haláleseteket jelentették be: Szencz Ferenc róm. k. 30 éves. Barna Mihály ref. 2 hónapos, Veres Erzsébet ref. 29 éves, Tóth Eszter ref. 9 hónapos.

— **Keresek világos száraz udvari helyiséget** iparvállalat részére. Cim a kiadóhivatalban.

— **Viszafutóki, fürdő, osztorozás és szivattyu berendezéseket** szakemberen készít és javít jótállás mellett Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4. sz.

Percol Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

A legjobb minőségű készítmények, pénz- és szivartárcák beszerzésére bizalommal ajánljuk az előnyösen ismert Mentze Henrik ujdonságok áruházát Kossuth-utca 4. szám.

A szabolcsi főispán marad.

A belügyminiszternél járt.

Szabolcsmegye merényletének utójátéka.

— október 21.

Ismeretes, annak idején meg is írtuk, hogy gróf Vay Gábor szabolcsi főispán Szabolcsmegye törvényhatóságának október elején tartott közgyűlésén lemondott állásáról. A lemondás óriási meglepetést keltett, annál is inkább, mert a főispán nem okolta meg lemondását és többszöri felszólítás dacára is, hogy maradjon meg hivatalában, — megmaradt elhatározása mellett.

Gróf Vay lemondását mindenfelé azzal a törekvéssel hozták összefüggésbe, mely arra irányult, hogy Hajdumegyéből egy jókora rész Szabolcsmegyéhez csatoltassék. A főispán ezért végtelenül exponálta magát és hogy Hajdumegye ellenállásán az egész ügy megtört, levonta a konzekvenciát és lemondott.

A szabolcsiak azonban ragaszkodtak gróf Vay személyéhez, aki tegnap fentjárt gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél és vele hosszabb tanácskozott. A tanácskozásnak érdekes eredménye lett. — Mint nyiregyházai tudósítónk táviratozza, tegnap este visszaérkezvén Gróf Vay Nyiregyházára, kijelentette, hogy lemondását visszavonja és megmarad hivatalában.

Ékszer, szoborát

bizalommal
jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerész
lehet vásárolni

Debrecen Piac 24.
(Fehérló-szálloda épület.)

Távirat és telefon.

Szerbiában csend van.

De azért fegyverkeznek.

Belgrád, október 22. A tüntetések ma teljesen elmaradtak. Néhol ugyan kisebb lármás csoportosulások keletkeztek, de ezek is hamar szétoszlottak. A nép nyugodtan viseli magát. — A háboru valószínűsége mindinkább halványodik. A nap egyetlen eszméje, hogy a szkupstina ma tartott gyűlésében a 16 milliós póthitelt a hadsereg fejlesztésére megszavazta.

Holttest az erdőben

Kaposvár, október 21. A dobronoki erdőben halva találták Rózsás Vince 37 éves iparost. Csendőri vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen embert kőbor cigányok támadták meg s kirabolva agyonverték. A tetteseket eddig elfogni nem sikerült.

Élve a koporsóban.

Petrozsény, október 21. Rémregénybe illő eset történt itt tegnap. Kovács Antalné, egy szegény öreg asszony betegségében dermatiszta esett. Az orvos halált konstataált és az asszony rokonsága mindent megtett Kovács Antalné eltemetésére. A temetés előtt négy órával az öreg asszony felült ágyában és riadtn nézett széjjel, é. t. Környezete ágyba fektette és azonnal ápolás alá vette. A szerencsétlent a 16 órás koporsóban való alvás és a nagy izgalom rendkívül kimerítette. Nygéhként biznak felépülésében.

Leányok bünszövetkezete.

Székesfehérvár, október 21. A csajtai postahivatalban nagy visszaéléseknek jöttek nyomára, melyeket két postai alkalmazott nő Freizinger Karolina és Emma valamint az előbbinek férje követték el. Körülbelül 45.000 koronáról van szó, mely összeget a bünszövetkezet úgy kaparított meg, hogy egymásnak hamis postaltalványokat küldözgettek. Mindhármat letartóztatták.

BOCSKAY

cipőkenőcs az egyedül, mely a bőrt puhává és tartóssá teszi.
Kapható minden üzletben.

Neumann Nándor
vegyészeti gyára
DEBRECEN.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debrecen, Piac-utca 77. sz. — (az udvarban). — Telefon szám 567. — Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, módszereket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. **Tervek és költségvetés díjtalan.**

Takarék tüzhelyek,
főző-edények,

Eperjesi cserépkályhák,
vaskályhák jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében
„BIKA”-szálloda mellett.

Bankkegyesület

részvénytársaság

Debrecen, Piac-utca 72. szám alatt.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre es

Vállalkozik minden egyéb banküzlet kötésére.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

A néh. Kiss Áron püspök halálával megüresedett lelkészi állásnak meghívás útján betöltését egyházközségünk presbitériuma az E. T. II. t.-c. 9. §-a alapján az egyházközség többségének hangulatára támaszkodva határozatilag kimondotta és erre a lelkészi állásra Erőss Lajos urat, a tiszántúli ref. egyházkerület megválasztott püspökét nevezte meg meghívás útján megválasztandónak. Ennek folytán esperes ur az E. T. II. t.-c. 11. §-a alapján a meghívás útján való lelkészválasztás ez év október hó 26-ik napját — hétfőt tüzte ki és a választásra a küldöttség megalakítása iránt intézkedett. Ennélfogva értesítettnek egyházunk választó tagjai, hogy a meghívás útján való lelkészválasztás ez év október hó 26-ik napján, hétfőn, délelőtt 9 órakor ref. egyházunk nagytemplomában veszi kezdetét, mikor az E. T. II. t.-c. 12. §-a értelmében, ha a megjelent jogosult választók Erőss Lajos urnak a megválasztott tiszántúli egyházkerület püspökének meghívása mellett nyilatkoznak és nem lesz legalább tíz olyan választó, aki a meghívást elnevezné, az egyházmegyei megbízottak az illető jelöltet megválasztott lelkésznek jelentik ki. Ha pedig legalább tíz jogosult választó a meghívást ellenzi: az egyházmegyei megbízottak a választók névjegyzéke alapján azonnali titkos szavazást rendelnek el, amelyben a jelölt meghívását óhajtók „igen”-nel, az azt ellenzők „nem”-mel szavaznak.

A netaláni titkos szavazás a következő két helyen történik:

a) az egyház tanácstermében, Egyház-tér 17. sz., ahol a Csapó-, Péterfia- és Hatvan-utcai választók.

b) a felsőbb leányiskolában Kosuth-u. 33. sz. g., hol a Piac-, Varga és Kosuth-utca választók, továbbá a külsőségeken lakók szavaznak.

Debrecen, 1907 október hó 16.

[A presbyterium elnöksége.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolc.

33,490--908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége a vonalai részére az 1909 és esetleg a következő 1910. és 1911. években szükséges pályafentartási faanyag szállítására ezennel pályázatot hirdet.

Az 1909. évben körülbelül az alább kiűntetett mennyiség lesz szükséges:

41 m ³	Erdei fenyő deszka
140 "	Jegenye " "
140 "	Luc " "
12 "	Tölgyfa " "
17 "	Szélmeteszetlen jegenye fa deszka.
47 "	Faragott tölgyfa 4 m hosszú 20/20 c/m m. felül, 108.5 m ³ faragott tölgyfa 4 m hosszú 30/30 c/m m. felül, 38.5 ugyanolyan, 65.6 m ³ far. tölgyfa 4-7 m hosszú 20/20 c/m m. felül, 65.6 és 109 m ³ ugyanolyan, 1 m ³ far. tölgyfa 4-7 m hosszú 20-20 c/m m. f. 7.2 m ³ far. tölgyfa 7-9 m hosszú 20-20 c/m m. felül, 7000 drb puhafa kerítés sűrítési léce 1400 m—m h 50 m—m k átm. 32550 db metszett puhafa léce jeg. fából, 800 db tölgyfa kerítési oszlop.
23 m ³	Erdei fenyő padló
307.5 m ³	Jegenye " "
35 "	Luc " "
160 "	Tölgyfa " "
11.4 "	" " "
5.7 "	Vörös " " "
5880 fm	puhafa kerítési rud 5-6 m h. 50 m—m k. átm., 1200 fm keményfa ker. rud 5-6 m—m k. átm. 18850 fm puhafa ker. rud 5-6 m. h. 80 m—m k. átm., 738 db puhafa rud 6 m. h. 100 m m k. átm. 400 db puhafa rud 6-10 m. h. 130 m—m k. átm., 36 m ³ tölgy szálfá, 20 m ³ puha szálfá, 6-6 m ³ vörös fenyő szálfá, 167,000 db fedő zsindele 47 c/m h.

Az 1909. és esetleg 1910. és 1911. évre szükséges faanyag ugyanazon év április hó közepéig szállítandók be.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az 1909. évre történő megrendelés alkalmával a tájékoztató szolgáló fenti mennyiségnél, illetőleg a méretjegyzékben felsorolt fánál 10 százalékkal többet vagy kevesebbet rendelhessen, ugyszintén azon jogot, hogy a szállítási év folyamán 10 százalékos erejéig pótmegrendeléseket eszközölhessen.

A pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1908. évi november hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség I. osztályához, a bantpénz pedig 1908. év november hó 17-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A pályázati feltételek és a méretjegyzék minden üzletvezetőségnél megtekinthető és a miskolci üzletvezetőségnél díjtalanul kapható.

A szállítási feltételek, ugymint az általános szállítási feltételek és a pályafentartási fák szállítására vonatkozó különleges feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők és készpénzfizetés mellett az igazgatóság nyomtatványtárából megszerezhetők. — (Andrássy-ut 73-75.)

Miskolc, 1908 október hó 14.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

256,430. C. III.

Német-magyar személyforgalom Bodenbachon át.

A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a szász királyi államvasutak személyvonataiba a IV. oszt. személykocsik, melyek idáig csak hétköznapokon adattak ezen vonatokhoz, f. évi október hó 1-től fogva vasárnapokon és ünnepnapokon is be fognak soroztatni a vonatokba.

Ennélfogva közvetlen III. IV. osztályú (a magyar és osztrák vonalakon III., a német vonalakon IV.) menetjegyekkel ellátott utasok a szász vasuti vonalakon a IV. kocsiosztályban ezenul mindennap fognak továbbittatni

Budapest, 1908 október 7.

Az igazgatóság.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arcfátyol, divatóvek, gyöngy- és bőr díszítések. Menyasszonyi selymek Koszoruk és fátolok

legolcsóbb szabott árban.

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles, barna és fekete színekben métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban. — Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddor-münster, taposztry, velour, futó- és szalonszőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők, szövet és csipke függönyök, stórok.

Kéz fehérneműek, vászon,

siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálók öntösök és alsó szoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és clot alsószoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok legolcsóbb szabott árban.

férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kézelők, nyak-kendők, divatsebkenők.

Alsó tricott ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruhaszövetek,

magyar- és angol gyártmány. — hozzávaló bélések árak. Har snyák, keztük, nők, férflak és gyermekek részére állandó nagy választékban, legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-raktára
Debrecen, Rózsa-utca 1. sz.

Tolnai Dániel

első és legnagyobb

hajdumegyei cipőraktár

DEBRECZEN,

Piac-utca 49 sz.

Dus választék mindennemű legkiválóbb gyártmányú női- és férfi- és gyermek-

Cipőkben.

A világhírű „GO-ON” cipők egyedüli árusítója.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyszintén a világhírű eredeti Melichar-féle Unikum Drill vetőgépek továbbá Répavágók, Szeckavágók, Ékek, Boronák, Szöllőzúzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felöltség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárában Kaba.

Az őszi idényre ujdonságaink

Női ruhaszövetek, Costüm-kelmék

Bársonyok,

Kabát-Plüssökben megérkeztek

Bosznay J. és Tsa

divat-áruházában
Debrecen, Kossuth-u. 5.

Villanyszerelő,

önálló munkás, aki 500-600 K tőkével bir, egy itt létesítendő új csillár és szerelő-üzlethez

társul

kerestetik. Jelentkezőknek a címet a kiadó hivatal csütörtökig továbbítja. 2282

Szőlőoltvány.

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Külföldi első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelk, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megítétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. Orvosilag ajánlva. Üdít, gyógyít.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn. Debreceni főraktár Grünberger és Giflók cégnél.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szög 6 fillér.
Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádogos-utca 4. sz. a.

Tajtékpák, Hermonikák, Cipők, eszmák, kézi és ládai fűerek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban Bádogos-utca 4. szám.

Hajdumegye minden városában és falujában keresünk megbízható egyéneket bármilyen állásu, akik mellékesen szép jövedelemre akarnak szert tenni, bővebbet Schwartz pipakereskedő Debrecen.

Földvári L.

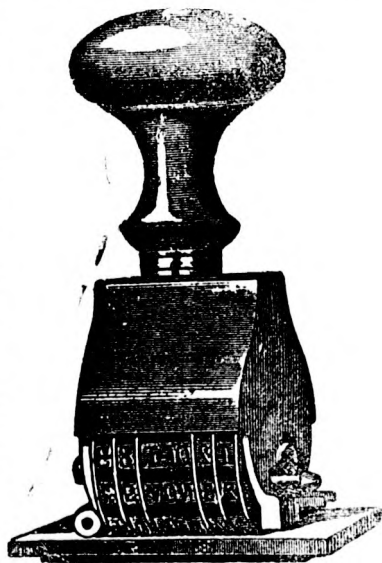
debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat
Kossuth-utca 1 sz.
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.
Telefon 168. sz.

TELEFON 653.

BELYEGZŐ-GYÁR

Első Debreceni

és könyvnyomda.

SIMONFFY-U. 5.

Kárpitos- és díszítő-műhely

Debrecen, Piac-u. 47.

(a főpostával szemben.)

Elvállalunk minden e szakmába való munkákat, ebédlő, háló és szalonok kárpitozását, új afrik és lószőr matracok készítését és régiék felfrissítését. Független feltevést és gyermekkocsik díszítését. Kész

o o o o diványok. o o o o

Jutányos árak.

Varga és Mész.

Debrecen és Hajdumegye részére fegyverek, gramofonok, Meidinger kályhák stb. részletfizetéses eladására bővebbet a Schwartz-féle tajték pipa-üzletben délelőtt.

Jó hazból való fiu tanulónak porcellán és üvegkereskedésben fizetéssel felvétetik. Blattner Csapó-u. 1.

Jókarban lévő boros hordó eladó Egy-malom-u. 4. sz. 2287

Legdivatosabb férfi fehérneműk, nyakkendők, bőr és kötött keztyük, Gummi különlegességek! Kötszerek, o o betegápolási cikkek o o

Győrfi Sándor

keztyü-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Butorok Grósz József, Péter

Erős izléses modern szép legkedvezőbb fel-tételek mellett o

cégnél szerezhetők be. Piac-utca 70. szám a.

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzifáit: eldrótozva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább. **Aprózott fát 5 mázsánként már hazaszállítunk.** — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve 2 korona 20 fillér.

1 öl cserfát hasáiban . . .	33 koronáért
1 „ bükkfát „ . . .	32 „
1 „ gyertyánfát „ . . .	34 „
1 „ vargafát „ . . .	34 „

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagenszámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúsitóinál és BRÜLL LAJOS megbízott tisztviselőnk utján eszközölhetők. A szállítást 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. Az igazgatóság.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágitótetek, csillárok és szerelvények dug választóka.

Telefon szám: 568. 1063

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplom-bazár.

Szőnyegek, Független, Ágy és Asztalterítők, Flanelltakarók, Linoleum. o o

Valódi persa szőnyegek nagyraktára.

Uj órás és ékszerész

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy Hatran-u. 2. sz. a. dusan felszerelt órás és ékszer-üzletet rendeztem be. Raktáron tartok konyha, ébresztő, arany és ezüst órákat és ékszereket. Órák és ékszerek javítását helyben és vidékről jótállással eszközölöm.

Deutsch L.

órák és ékszerész.

Kalapok

tisztítását, ollinderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti özv. Kiss Gáborné utóda **BORZA ISTVAN** kalapos üzlete Debrecen, Főplao, (Stenczinger-ház).

Boros hordók

és taposókádák használt

és uj, minden nagyságban és mennyiségben o o kaphatók o o

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.